

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2022.10.10-10.17.

Időjárás: A múlt héten folytatódott a jobbára száraz, napos időjárás a megyében. Eső 1(2) nap hullott, legfeljebb nyomokban (1-2 mm).

A hőmérsékleti értékek összességében hasonlóak voltak az előző héthez, a minimumok: 6,1-7,3 fok között alakultak, a maximumok: 16,6-21,2 fok; átlag: 11,6-12,8 fok között változtak.

ŐSZI ÁRPA, ŐSZI BÚZA

Fenológia: őszi árpa: vetés, csírázás, kelés (~30 %).

Az őszi búza vetése megkezdődött, folyamatban van.

A korábbi esős napok és a felázott talaj miatt az őszi árpa vetése későbbre tolódott. Az állományok nagyobb arányú kelése ezidáig csak a megye délnyugati területein volt jellemző, a később vetett állományok sorolása azonban már a megye északi területein is megfigyelhető.

Károsítók:

A mérsékelten meleg, párás időjárás kedvez a **levéltetvek** betelepülésének, felszaporodásának valamint kártételének az őszi árpa állományokban. A soroló táblákon egy-egy esetben csak egyes egyedek figyelhetők meg a növények ~60 %-án, de már egyre gyakoribb a kis kolóniák kialakulása is (Banks-féle skála: 2-es fokozat; a növények ~20 %-án) (1. fotó).

Amennyiben folytatódik a száraz, mérsékelten meleg őszi időjárás, a kártételi nyomás fokozódik, mely nemcsak a levéltetvek szívogatásában, hanem azok vírusterjesztésében is megnyilvánul. A védekezésre fel kell készülni, a korábban vetett, fejlettebb állományok védelmét –a levéltetvek jelenlétének függvényében- ajánlatos megkezdeni.

1. fotó: Levéltetvek őszi árpán (2022.10.17.)

A tábla széleken gyakori és közepes-erős fertőzöttség mellett figyelhetők meg a **rozsdabetegségek** tünetei a **pázsitfűféléken** (2. fotó). Amennyiben csapadékosra, esősre fordul az időjárás, a fertőzési nyomás az őszi árpa táblákon is emelkedhet, ezért ilyen környezetben az állományok ellenőrzése javasolt.

2. fotó: Rozsda betegség pázsitfűféléken (2022.10.17.)

REPCE

Fenológia: átlag 4 (5) leveles állapot.

A repce állományokban, azok fejlettsége és az állománykezelések miatt, a kártevők száma minimálisra csökkent. Újabb kártételek nem láthatóak.

A páralecsapódások miatt és a hosszú ideig nedves állományban a **fómás levélfoltosság** terjedése folyamatos, a piknídiumok képződése a beteg foltokon folyamatos és tömeges. A jelenlegi körülmények kedveznek a betegség terjedéséhez.

A korábban vetett és/vagy intenzív tápanyag utánpótlásban részesített fejlett repce táblákon a 4-6 leveles állományban **javasolt és időszerű a regulátoros kezelések** elvégzése. A betegség ellen valamint a regulátoros kezeléshez célszerű olyan fungicidet választani mely mindkét védekezési célnak megfelel.

A szeptemberi esők megtették hatásukat a **káposzta gyökérgolyvával** fertőzött területeken. Azokon a táblákon, ahol a korábbi években már találkoztunk a betegség tüneteivel, idén is jó eséllyel láthatunk fertőzött növényeket, hacsak ezideig nem sikerült a talaj pH-ját a savanyú tartományból a semleges irányba javítani.

Mivel talajaink a repce gyökérszónájában jelenleg megfelelő nedvességűek, ezért a betegség tipikus tünetei vagyis a **levelek kanalasodása** a föld feletti részeken, **nem látható**. Az alsó levelek bordós, antociános színeződése valamint a tábla előléte utalhat a betegség fellépésére (3. fotó).

3. fotó: Káposzta gyökérgolyvával fertőzött repce tábla (2022.10.12.)

Azokon a fertőzött táblákon, ahol a betegsége fogékony hibridet vetettek, a gyökerek közepes-erős mértékű fertőzöttsége alakult ki mostanra (4. fotó).

4. fotó: Káposzta gyökérgolyva tünete őszi káposztarepcén (2022.10.12.)

Az érintett tábláknak elsősorban a mély fekvésű, nedvesebb és vélhetően savanyú kémhatású részeit célszerű megvizsgálni, mivel a betegség fellépése kezdetben foltszerű. Hatékony kémiai állományvédelemre nincs lehetőségünk a betegség ellen, ezért a fertőzöttség függvényében célszerű dönteni a tábla sorsáról. A betegség közepes-erős fertőzöttség mellett 30-40 %-os termés kiesést is eredményezhet a gyökerek csökkent fejlődése valamint csökkent tápanyag-és víz felvétele, majd a fokozott magpergés miatt.

Zalaszentlőrinc, 2022. október 17.

Tűh Annamária
előrejelző